

TÜRKİYE’DE KLASİK TÜRK MÜZİĞİ BESTECİLERİ İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Banu GEBOLOĞLU¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, banu.gebologlu(at)gop.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0589-3050

Geboloğlu, Banu. “Türkiye’de Klasik Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi”
idil, 65 (2020 Ocak): s. 19-30. doi: 10.7816/idil-09-65-03

Öz

Bu araştırmada, Türkiye’deki üniversitelerde Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili çalışılmış lisansüstü tezler araştırılmıştır. Araştırmanın amacı; Türkiye’deki üniversitelerde, Klasik Türk Müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin sayısını, akademik derecesini, yazar cinsiyetini, üniversite ve enstitülerini, çalışma alanı ve yayın yılını belirlemek, böylece bu alanda çalışacak olan araştırmacılara yol göstermektir. Durum saptamaya yönelik tarama modelinin kullanıldığı araştırmada, araştırma konusu ile ilgili lisansüstü tezlere ulaşmak için, Yükseköğretim Kurulu’nun web sayfasındaki tez arşivi linki kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, araştırma konusu ile ilgili 165 adet yüksek lisans, 21 adet doktora ve 7 adet sanatta yeterlik tezi ile birlikte toplam 193 teze ulaşılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda, lisansüstü tezlerin en çok yüksek lisans alanında yapıldığı tespit edilmiştir. Özellikle eser analizi ve icra analizi ile ilgili lisansüstü tez çalışmaları, bestecilerin makamlar üzerindeki etkilerinin belirlenmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk müziği, besteci, lisansüstü müzik tezleri

Makale Bilgisi

Geliş: 11 Kasım 2019

Düzeltilme: 5 Aralık 2019

Kabul: 10 Aralık 2019

Giriş

Bilimsel araştırma; bilimsel yöntemler kullanılarak yapılan çalışmalardır ve herhangi bir konuyu açıklığa kavuşturmayı, bilinmeyen olay ve etmenleri ortaya çıkarmayı, geliştirmeyi ve dolayısıyla bir soruna çözüm getirmeyi amaçlar (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2011: 3). Bilimsel araştırma yapacak kişinin, araştırma yapma yeteneğini kazanması ve yapacağı araştırma ile bilime katkı sağlaması beklenir. Bireyi bu amaç için hazırlayan eğitim ise lisansüstü eğitimidir. Bilim/sanat üretmek ve yaymak, toplumsal sorunları doğru algılamak ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmek, üst düzey insan gücünün yetiştirilmesine katkıda bulunmak gibi amaçlar, lisansüstü eğitimin temel amaçlarındandır (Benligiray, 2009: 169). Lisansüstü eğitim, bu temel amaçlar doğrultusunda yapılan lisansüstü tez çalışmaları ile devam eder. Lisansüstü tez çalışmaları, bilgiye ulaşmak ya da sorun olarak görülen bir duruma çözüm yolları aramak, ulaşılan bilgiler doğrultusunda bilime yenilik getirmek, sorulara cevaplar bulmak ve yeni yöntemler geliştirmek gibi amaçlar taşıyan bilimsel araştırmalardır. Bilimsel araştırmaların, yeni durumları saptamak, keşifler yapmak, var olan ya da yeni oluşan sorunlara çözümler bulmak için her alanda kapsamlı bir şekilde yapılması gerekir (Cebeci, 1997: 3). Bilimsel bilgiyi üretmenin yollarından biri olan bilimsel araştırmaların, dolayısıyla lisansüstü çalışmaların analiz edilmesi ile, çalışılan konuların derinliği ve yaygınlığı hakkında bilgiler verilerek ilgili alanın genel görünümü de ortaya çıkarılmaktadır (Al, 2008: 4). Bu nedenle lisansüstü tez çalışmaları derlenmiş, incelenmiş, değerlendirilmiş, onaylanmış çalışmalar olmaları ve bilimsel olarak belirli konu ya da konulara ışık tutmaları nedeniyle yürütüldükleri alana önemli birer katkı niteliğindedir. Dolayısıyla lisansüstü çalışmaların bir disiplinin gelişim göstermesinde önemli bir rolü bulunmaktadır (Şenyurt ve Özer Özkan, 2017: 630-631). Lisansüstü tez çalışmalarının sayısı, her geçen gün artan üniversiteler ve lisansüstü programlar ile doğru orantılı olarak artmaktadır. Bu nedenle, lisansüstü eğitim araştırmalarının eğilimlerini belirlemek için çalışma alanlarının incelenerek analiz edilmesi, alana katkı sağlayabilecek nitelikte çalışmaların yapılabilmesi açısından önemlidir. Literatürde, belli kriterlere göre incelenmiş lisansüstü tez çalışmaları mevcuttur. Türkiye’de müzik ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri incelemek amacıyla yapılmış çalışmalar hakkında, aşağıda kısa bilgiler verilmiştir.

Oda müziği ile ilgili Yıldırım Orhan ve Göklen (2018), tarafından yapılmış araştırmada, 1987-2012 yıllarında 59, 2012-2018 yıllarında ise 24 teze ulaşılmıştır. Son yedi yılda yapılmış tezlerin daha çok sosyal bilimler enstitülerinde yapıldığı, tezlerin çoğunlukla Mimar Sinan Üniversitesi’nde yapıldığı, 15’inde (%62,5’inde) anahtar kelimeler içinde oda müziği ifadesinin bulunmadığı görülmüştür.

Arıca (2017), keman tezlerini incelediği araştırmasında, toplam 109 keman içerikli teze ulaşmış ve bunlardan 69’unu keman pedagojisi alanında değerlendirmiştir. Keman eğitim sisteminin bütünlük içinde yapılandırılmasında ise sorunlar olduğu görülmüştür.

Çeşit (2015), viyola ile ilgili yaptığı araştırmasında, tezlerin 18 farklı üniversitede, 4 farklı enstitü ve 2 farklı anabilim dalına bağlı olarak tamamlandığı sonucuna ulaşmıştır. Yüksek lisans tezlerinin %75,51 oranında, doktora tezlerinin ise %2,04 oranında olduğu tespit edilmiştir.

Apaydın (2014), tarafından koro ile ilgili yapılmış araştırmada, toplam 39 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Tezlerin 33’ü yüksek lisans, 5’i doktora ve 1’i sanatta yeterlilik tezidir. Tezlerin çoğu %23,1 oranla Gazi Üniversitesi’nde hazırlanmıştır ve dağılımın en çok, 28 tez ile mesleki müzik eğitimi kategorisine ait olduğu tespit edilmiştir.

Tebiş ve Okay (2013), çalışmalarında lisansüstü tezlerin en sık yapıldığı kurumların Gazi Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi olduğunu, çoğunlukla sosyal bilimler enstitüsünde yapıldığını ve %6,8 oranıyla yüksek lisans derecesinde olduğunu tespit etmiştir. Ulaşılan tezlerde, en yüksek oranla (%19,9) eser analizi ve eser karşılaştırması çalışma konusunun tercih edildiği belirlenmiştir. Toptaş (2013), uluslararası sanat müziği bestecileri üzerine yaptığı araştırmasında en çok lisansüstü tezin sosyal bilimler enstitüsünde yapıldığını, en çok çalışılan konunun eser inceleme olduğunu, en çok lisansüstü tezin 2010 yılında yapıldığını, en çok lisansüstü tezin Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nde yapıldığını ve en çok çalışılan bestecinin Mozart olduğunu tespit etmiştir.

Varış (2012), viyola üzerine yapılmış lisansüstü tezleri incelediği araştırmasında, ulaştığı 38 tezin çoğunlukla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nde yapıldığını ve tezlerin 23’ünün erkek, 15’nin ise kadın araştırmacılar tarafından gerçekleştirildiğini saptamıştır.

Müzik bilimleri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerden olan Karkın’ın (2011), araştırmasının sonucunda, 107 adet yüksek lisans, 21 adet doktora ve 6 adet sanatta yeterlik olmak üzere toplam 134 lisansüstü teze ulaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen araştırmalarda da görüldüğü gibi, çeşitli alanlarda yapılmış lisansüstü tezler, farklı

açılardan değerlendirilmiş ve tezlerin eğilimlerinin hangi yönlerde olduğu saptanmaya çalışılmıştır. Bu tür çalışmalardan elde edilen sonuçların, bu alanda yapılacak diğer araştırmalara yön vermek, araştırmacılara zaman kazandırmak, araştırma bilgilerine ulaşmada kolaylık sağlamak açısından önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Literatür taraması sonucunda, müzik ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri inceleyen araştırmaların düzenli olarak yapıldığı, ancak Klasik Türk müziği bestecileriyle ilgili lisansüstü tezleri inceleyen bir çalışmanın olmadığı görülmüştür. Oysa başlangıcı 9. yüzyıl’a dayanan ve günümüze kadar uzanan Klasik Türk müziğinde, farklı dönemlerde birçok besteci yetişmiş ve bu besteciler tarafından sayısız eserler verilmiştir. Bu besteciler zamanla birlikte Klasik Türk müziğine çok sayıda katkıda bulunmuş ve böylelikle Klasik Türk müziği kendini yenileyerek gelişimini sürdürmüştür. Ancak, günümüzde Klasik Türk müziği kuramları ile ilgili hala tartışma konusu olan meseleler mevcuttur. Özellikle yüzyıl bestecilerinin eserlerindeki makam işleyişlerinde, farklılıklar olduğu görülmektedir ve bu nedenle teorilerin pratiklerden oluşması gerçeğinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu durum, Türk müziği makamsal yapısının, her yüzyıl içerisinde o dönemde üretilen eser örnekleri ele alınarak incelenmesi gereğini doğurmuştur (Şengün, 2005: 1). Bu nedenle, Türkiye’de Klasik Türk müziği bestecilerinin eserlerinin incelenerek analiz edilmesi, Klasik Türk müziği sorunlarının tespiti ve çözüm önerilerinin belirlenmesi açısından önemlidir.

Ayrıca bu tür çalışmaların belirli aralıklarla sistemli bir şekilde yapılması; alanın mevcut durumu ile ilgili bilgi vermesi, araştırma yapılan alanlarda çalışılmamış konuların belirlenmesi, yeni yapılacak olan çalışmalara genel eğilimler ve konu seçimi konusunda yol gösterici olması açısından önemlidir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, Türkiye’deki üniversitelerde 1989-2018 yılları arasında, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri incelemek, bu tezlerin sayısını, akademik derecesini, yazar cinsiyetini, üniversite ve enstitülerini, çalışma alanı ve yayın yılını belirlemek ve elde edilen veriler doğrultusunda, sonuçlar ortaya koyarak alana bir katkı sağlayabilmektir. Alanyazındaki eksikliği kapatmak ve bu alanda çalışacak olan araştırmacılara yol göstermek, araştırmanın bir diğer amacını oluşturmuştur. Araştırmanın problem cümlesi, “Türkiye’de Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin akademik derecelerine, yazarların cinsiyetine, üniversitelere, enstitülere, çalışma alanlarına ve yıllara göre dağılımı nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin incelendiği bu araştırmanın amacı; Türkiye’deki üniversitelerde, 1989-2018 yılları arasında, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin sayısını, akademik derecelerini, yazar cinsiyetini, üniversite ve enstitülerini, çalışma alanı ve yayın yılını sınıflandırarak değerlendirmek ve bu sayede, alanda çalışacak olan araştırmacılara yol göstermektir. Bu çalışma ayrıca, Klasik Türk müziği bestecilerine yönelik araştırmaların lisansüstü tezlere ne derece ve nasıl yansıdığını tespit etmeyi amaçlamaktadır.

Bilimsel araştırmaların en önemli kaynaklarından biri olan lisansüstü tezlere ilişkin, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri araştıran bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle araştırmanın, alanda çalışacak olan araştırmacılara fayda sağlaması ve yapılacak lisansüstü tezlere yol göstermesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Yöntem

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri değerlendirmeyi amaçlayan ve betimsel bir araştırma olan bu çalışmada, durum saptamaya yönelik tarama modeli kullanılmıştır. Karasar’a (1999) göre tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimleyen araştırma modelleridir. Bu tanımın, araştırmanın amacıyla uyduğu düşünülmektedir.

Araştırma konusu ile ilgili lisansüstü tezlere ulaşmak için, Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) web sayfasındaki tez arşivi linkinde, “beste”, “besteci”, “bestekâr”, “musikişinas”, “Klasik Türk müziği” ve “Klasik Türk musikisi” anahtar kelimeleri kullanılmış ve tarama sonucunda 193 lisansüstü tez tespit edilmiştir <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>. Ulaşılan 165 adet yüksek lisans, 21 adet doktora ve 7 adet sanatta yeterlik tezi, araştırmanın verilerini oluşturmuştur.

Evren ve Örneklem

Türkiye’deki üniversitelerde, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezler araştırmanın evrenini; YÖK tez veri merkezinde bulunan ve 1989-2018 yılları arasında araştırmacı tarafından ulaşılan 193 lisansüstü tez ise araştırmanın örneklemi oluşturmuştur. Araştırma, Klasik Türk müziği bestecileri ve araştırmacının ulaşabildiği lisansüstü tezlerle sınırlıdır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada ulaşılan lisansüstü tezler, doküman incelemesi tekniğinden yararlanılarak değerlendirilmiştir. Yıldırım ve Şimşek’e (2013) göre doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmalarda doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi, diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir. Bu araştırmanın verilerini, YÖK tez merkezinden elde edilen 193 adet lisansüstü tez oluşturmuştur.

Araştırmada öncelikle araştırma konusu belirlenmiş, alana yönelik literatür taraması yapılmış ve YÖK’ün internet sitesindeki tez merkezinde araştırmacı tarafından belirlenen anahtar kelimeler kullanılarak, bütün lisansüstü tezler taranmıştır. Tarama sonucunda ulaşılan lisansüstü tezler incelenmiş, veriler toplanmış ve bu tezler araştırma kriterlerine göre değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin, değişkenlere göre yüzde (%) ve frekans (f) hesaplamaları yapılmış ve veriler tablolar halinde sunulmuştur.

Lisansüstü tezler, çalışma alanları bakımından incelenmiş ve dokuz farklı başlık altında toplanmıştır. Tezlerin çalışma alanları ve içerikleri aşağıda belirtildiği gibidir:

- Biyografi: Bestecinin hayatı ve eserleri hakkında, bilgi veren tezler
- Eser Analizi: Besteciye ait eser ya da eserlerin usul, prozodi, güfte, biçim ve benzeri açılardan analizinin çalışıldığı tezler
- Biyografi-Eser Analizi: Bestecinin hayatı ile eserleri hakkında bilgi veren ve besteciye ait eser ya da eserlerin makam, usul, prozodi, güfte, biçim ve benzeri açılardan analizinin çalışıldığı tezler
- Biyografi-İcra Analizi: Bestecinin hem hayatı ve eserleri hakkında bilgi veren hem de ses ya da saz icrasının analizinin çalışıldığı tezler
- Transkripsiyon-İnceleme: Besteciye ait eser ya da eserlerin (beste veya nazari eser), çevirisinin çalışıldığı tezler
- İcra Analizi: Bestecinin ses ya da saz icrası analizinin çalışıldığı tezler
- Eser Analizi-Müzik Eğitimi: Bestecinin eser ya da eserlerinin, müzik eğitiminde kullanımına yönelik çalışılan tezler
- Derleme: İçerik olarak, farklı kaynaklardan elde edilen farklı bilgilerin derlenmesiyle oluşturulan tezler
- Eser-İcra Analizi: Hem besteciye ait eser ya da eserlerin usul, prozodi, güfte, biçim ve benzeri açılardan analizinin, hem de bestecinin ses, saz icrası analizinin çalışıldığı tezler

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde, Türkiye’de Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezler akademik derecesine, yazarın cinsiyetine, yapıldığı üniversite ve enstitüye, çalışma alanına ve bitirilme yılına göre değerlendirilmiş, bu değerlendirmeler tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin, akademik derecelere ilişkin sayısal verileri, Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Klasik Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Akademik Derecelere Göre Dağılımı

Akademik derece	f	%
Yüksek Lisans	165	85,49
Doktora	21	10,88
Sanatta Yeterlik	7	3,63
Toplam	193	100.00

Tablo 1’de görüldüğü gibi, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış 193 lisansüstü tezin %85,49’u (165 tez) yüksek lisans, %10,88’i (21 tez) doktora ve %3,63’ü (7 tez) sanatta yeterlik tezlerinden oluşmuştur.

Bu durum, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunu yüksek

lisans, en azını ise sanatta yeterlik tezlerinin oluşturduğunu göstermektedir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin, cinsiyete ilişkin sayısal verileri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Klasik Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Yapılmış Tez Lisansüstü Tezlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik	
	f	%	f	%	f	%
Kadın	75	45,5	6	28,57	4	57,14
Erkek	90	54,5	15	71,43	3	42,86
Toplam	165	100.00	21	100.00	7	100.00

Tablo 2’de, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tezleri cinsiyet açısından incelendiğinde, yüksek lisans yapan araştırmacıların %54,5’inin (90 tez) erkek, %45,5’inin (75 tez) kadın; doktora yapan araştırmacıların %71,43’ünün (15 tez) erkek, %28,57’sinin (6 tez) kadın ve sanatta yeterlik yapan araştırmacıların %42,86’sının (3 tez) erkek ve %57,14’ünün (4 tez) kadın araştırmacılar olduğu görülmüştür.

Bu durum, yüksek lisans ve doktora yapan erkeklerin sayısının, kadınların sayısından fazla olduğunu, sanatta yeterlilikte ise durumun neredeyse eşit olduğunu göstermektedir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin, üniversitelere ilişkin sayısal verileri Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Klasik Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversiteler	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik	
	f	%	f	%	f	%
19 Mayıs Üniversitesi	1	0,6	-	-	-	-
Afyon Kocatepe Üniversitesi	9	5,5	-	-	-	-
Ankara Üniversitesi	2	1,21	5	23,81	-	-
Atatürk Üniversitesi	5	3,03	-	-	-	-
Cumhuriyet Üniversitesi	6	3,63	-	-	-	-
Çukurova Üniversitesi	1	0,6	-	-	-	-
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	1,21	1	4,76	-	-
Ege Üniversitesi	8	4,84	1	4,76	1	14,3
Erciyes Üniversitesi	4	2,4	-	-	-	-
Fırat Üniversitesi	7	4,2	-	-	-	-
Gazi Üniversitesi	9	5,5	5	23,81	-	-
Hacettepe Üniversitesi	2	1,21	-	-	-	-
Haliç Üniversitesi	28	17	-	-	1	14,3
İstanbul Teknik Üniversitesi	50	30,3	3	14,29	5	71,4
Marmara Üniversitesi	13	7,9	4	19,05	-	-
Necmettin Erbakan Üniversitesi	-	-	1	4,76	-	-
Nevşehir Üniversitesi	1	0,6	-	-	-	-
Sakarya Üniversitesi	2	1,21	-	-	-	-
Selçuk Üniversitesi	10	6,06	1	4,76	-	-
Süleyman Demirel Üniversitesi	4	2,4	-	-	-	-
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	0,6	-	-	-	-
Toplam	165	100.00	21	100.00	7	100.00

Tablo 3’te, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik

tezlerinin üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde, yüksek lisans tezlerinin en çok yapıldığı ilk üç üniversitenin sırasıyla, %30,3 (50 tez) oranında İstanbul Teknik, %17 (28 tez) oranında Haliç ve %7,9 (13 tez) oranında Marmara Üniversitesi olduğu görülmüştür. Necmettin Erbakan Üniversitesi’nde ise hiç (%) yüksek lisans tezi yapılmamıştır.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili, en çok doktora tezi yapılmış üniversite, %23,81 (5 tez) oranında Ankara ve Gazi Üniversitesi’dir. Bu oranı %19,05 (4 tez) ile Marmara Üniversitesi takip etmiştir. Selçuk, Dokuz Eylül, Ege ve Necmettin Erbakan Üniversitesi ise %4,76 (1 tez) oranında en az doktora tezinin yapıldığı üniversitelerdir. Bu üniversiteler dışındaki diğer üniversitelerde doktora tezi hiç (%) yapılmamıştır.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili, sanatta yeterlik tezlerinin en çok yapıldığı üniversite %71,4 (5 tez) oranında İstanbul Teknik Üniversitesi’dir ve bunu %14,3 (1 tez) oranında Haliç ve Ege Üniversitesi takip etmiştir. Bu üniversiteler dışındaki diğer üniversitelerde doktora tezi hiç (%) yapılmamıştır.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin, enstitülere ilişkin sayısal verileri Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Klasik Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı

Enstitüler	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik	
	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bilimler Enstitüsü	153	92,8	15	71,4	7	100
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	2	1,2	3	14,3	-	-
Güzel Sanatlar Enstitüsü	10	6	3	14,3	-	-
Toplam	165	100.00	21	100.00	7	100.00

Tablo 4’te, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin, yapıldıkları enstitülere göre dağılımı incelendiğinde, yüksek lisans tezlerinin %92,8’inin (153 tez), doktora tezlerinin %71,4’ünün (15 tez) ve sanatta yeterlik tezlerinin tümünün (%100) sosyal bilimler enstitülerinde yapıldığı görülmüştür.

Eğitim bilimleri ve güzel sanatlar enstitülerinde yapılmış doktora tezleri ise, %14,3 (3 tez) oranla birbirlerine eşittir.

Buna göre lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğu, sosyal bilimler enstitülerinde yapılmıştır.

Bu durum müzik alanının, sosyal bilimler içinde değerlendirilen bir disiplin olduğunu göstermektedir. Ayrıca, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin, çoğunlukla sosyal bilimler enstitülerinde yapılmasının sebebi, sosyal bilimler enstitülerinin eğitim bilimleri ve güzel sanatlar enstitülerinden daha önce kurulmalarına bağlanabilir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin, çalışma alanına ilişkin sayısal verileri Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Klasik Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Çalışma Alanına Göre Dağılımı

Çalışma Alanı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik	
	f	%	f	%	f	%
Biyografi	29	17,5	2	9,5	1	14,3
Eser Analizi	76	46,1	4	19,1	4	57,1
Biyografi-Eser Analizi	15	9,1	2	9,5	-	-
Transkripsiyon-İnceleme	19	11	7	33,3	1	14,3
İcra Analizi	21	12,7	3	14,3	1	14,3
Eser Analizi-Müzik Eğitimi	2	1,2	2	9,5	-	-
Derleme	-	-	1	4,8	-	-
Eser- İcra Analizi	2	1,2	-	-	-	-
Biyografi- İcra Analizi	1	1,2	-	-	-	-
Toplam	165	100.00	21	100.00	7	100.00

Tablo 5’te, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezler çalışma alanı bakımından

incelendiğinde, yüksek lisans tezlerinin çalışma alanlarının sırasıyla en çok %46,1'inin (76 tez) eser analizi, %17,5'inin (29 tez) biyografi ve %12,7'sinin (21 tez) icra analizi olduğu tespit edilmiştir. Doktora tezlerinin çalışma alanlarının ise, sırasıyla en çok %33,3'ünün (7 tez) transkripsiyon-inceleme, %19,1'inin (4 tez) eser analizi ve %14,3'ünün icra analizi olduğu tespit edilmiştir. Sanatta yeterlik tezlerinin ise, çalışma alanı bakımından en çok %57,1'inin (4 tez) eser analizi, %14,3'ünün (1 tez) icra analizi, biyografi ve transkripsiyon-inceleme alanında yapıldığı görülmüştür.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin, bitirilme yılına ilişkin sayısal verileri Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 6. Klasik Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bitirilme Yılına Göre Dağılımı

Bitirilme Yılı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik	
	f	%	f	%	f	%
1989	3	2	-	-	-	-
1991	2	1,2	-	-	-	-
1992	4	2,4	-	-	1	14,3
1993	6	3,6	-	-	2	28,5
1994	7	4,2	-	-	1	14,3
1995	9	5,5	1	4,8	1	14,3
1996	3	2	-	-	-	-
1997	5	3	1	4,8	-	-
1998	1	0,6	-	-	1	14,3
1999	5	3	-	-	-	-
2000	1	0,6	-	-	-	-
2001	3	2	-	-	-	-
2003	4	2,4	-	-	-	-
2004	4	2,4	-	-	-	-
2005	5	3	-	-	-	-
2006	4	2,4	-	-	-	-
2007	4	2,4	2	9,5	-	-
2008	3	2	-	-	-	-
2009	4	2,4	2	9,5	-	-
2010	6	3,6	3	14,2	-	-
2011	11	6,6	2	9,5	-	-
2012	8	4,8	2	9,5	-	-
2013	8	4,8	1	4,8	-	-
2014	15	9	1	4,8	1	14,3
2015	12	7,2	-	-	-	-
2016	7	4,2	4	19	-	-
2017	7	4,2	1	4,8	-	-
2018	14	8,5	1	4,8	-	-
Toplam	165	100.00	21	100.00	7	100.00

Tablo 6'da, yüksek lisans tezlerinin en çok 2014 yılında %9 (15 tez), sonrasında ise sırasıyla 2018 yılında %8,5 (14 tez) ve 2015 yılında %7,2 (12 tez), en az ise 1998 ve 2000 yıllarında %0,6 (1 tez) oranında yapıldığı görülmüştür.

Doktora tezlerinin, 2009 yılından itibaren düzenli bir şekilde yapıldığı ancak dengeli bir dağılım göstermediği, en çok sırasıyla 2016 yılında %4 (19 tez) ve 2010 yılında 14,2 (3 tez), sonrasında ise sırasıyla 2007, 2009, 2011 ve 2012 yıllarında %9,5 (2 tez), en az ise 1995, 1997, 2013, 2014, 2017 ve 2018 yıllarında %4,8 (1 tez) oranında

yapıldığı görülmüştür.

Sanatta yeterlik tezlerinin ise, en çok 1993 yılında %28,5 (2 tez), sonrasında ise sırasıyla 1992, 1994, 1995, 1998 ve 2014 yıllarında %14,3 (1 tez) oranında yapıldığı görülmüştür. Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tezleri yıllara göre genel olarak değerlendirildiğinde, tezlerin dengeli bir dağılım göstermediği görülmüştür.

Tartışma

Türkiye’de 1989-2018 yılları arasında Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili olarak ulaşılan 193 lisansüstü tez, çoğunlukla yüksek lisans derecesindedir. Lisansüstü tezleri akademik derecelere göre inceleyen ilgili araştırmalarda da bu araştırma ile benzer sonuçlar olduğu görülmüştür (Ertek Babaç ve Köse, 2018; Öztutgan, 2016; Toptaş, 2013; Varış, 2012; Karkın, 2011; Ömür ve Gültek, 2011; Ece, 2007; Çeşit, 2015; Sonsel, 2018; Apaydınlı, 2014; Tebiş ve Okay, 2013, Gençel Ataman, 2009).

Bu araştırmada, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin çoğunlukla erkek araştırmacılar tarafından yapıldığı görülmüştür. Öztutgan’ın (2016), ilgili araştırmasında da erkek araştırmacıların sayısı kadın araştırmacıların sayısından fazladır. Karkın (2011), ilgili araştırmasında bu araştırma sonucundan farklı olarak, kadın ve erkek araştırmacı sayılarının neredeyse birbirine eşit olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Bu araştırmada araştırma kapsamında olan lisansüstü tezler yayınlandığı üniversiteler açısından incelendiğinde, yüksek lisans tezlerinin en fazla İstanbul Teknik Üniversitesi’nde yapıldığı görülmüştür. Karkın (2011), ilgili araştırmasında, bu araştırmaya benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Bu araştırmada araştırma kapsamında olan lisansüstü tezler enstitüler açısından incelendiğinde, tezlerin en fazla sosyal bilimler enstitülerinde yapıldığı görülmüştür. Lisansüstü tezleri enstitüler açısından inceleyen ilgili araştırmalarda da bu araştırma ile benzer sonuçlar olduğu görülmüştür (Öztutgan, 2016; Toptaş, 2013; Karkın, 2011; Çeşit, 2015; Tebiş ve Okay, 2013; Kurtaslan, 2018, Yıldırım Orhan ve Evren Tunca, 2014). Ertek Babaç ve Köse (2018), ise ilgili araştırmalarında bu araştırmadan farklı sonuçlara ulaşmıştır.

Bu araştırmada ulaşılan lisansüstü tezler çalışma alanı açısından incelendiğinde, tezlerin en fazla eser analizi alanında yapıldığı görülmüştür. Tebiş ve Okay (2013), ilgili araştırmalarında bu araştırmaya benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Bu araştırmada, araştırma kapsamında olan lisansüstü tezler yayın yılına göre incelendiğinde, tezlerin belli bir oranda ve düzenli bir artış göstermediği görülmüştür. Lisansüstü tezleri yayın yılı açısından inceleyen ilgili araştırmalarda da bu araştırma ile benzer sonuçlar olduğu görülmüştür (Apaydınlı, 2014; Gençel Ataman, 2009; Ömür ve Gültek, 2011; Toptaş, 2013, Yıldırım Orhan ve Evren Tunca, 2014). Tebiş ve Okay (2013) ile Sonsel (2018) ise, ilgili araştırmalarında lisansüstü tezlerde yayın yılı açısından 2000’li yıllardan sonra bir artış olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, 1989-2018 yılları arasında Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış toplam 193 lisansüstü tez sayı, akademik derece, yazar cinsiyeti, üniversite, enstitü, çalışma alanı ve yayın yılı açısından incelenmiştir. Bu bölümde, araştırmanın amacı doğrultusunda ulaşılan bulgulara ilişkin sonuçlar ve önerilere yer verilmiştir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili tezler akademik derece açısından incelendiğinde, sanatta yeterlik (7 tez) ve doktora (21 tez) tezlerinin yüksek lisans (165 tez) tezlerine oranla daha az sayıda olduğu görülmüştür. Yüksek lisans tezlerinin fazla olması, doktora ve sanatta yeterlik programlarının yüksek lisans programlarına göre daha sonra açılmış ya da henüz açılıyor olmasına, yüksek lisans kontenjanlarının doktora ve sanatta yeterlik kontenjanlarına göre daha fazla olmasına ve üniversitelerdeki öğretim üyesi sayısına bağlanabilir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili lisansüstü tezler yazar cinsiyeti açısından incelendiğinde, tezlerin daha çok erkek araştırmacılar tarafından yapıldığı görülmüştür. Sanatta yeterlik tezi çalışan (4 tez-kadın, 3 tez-erkek) araştırmacı sayılarının neredeyse birbirine eşit olduğu, yüksek lisans (90 tez-erkek, 75 tez-kadın) ve doktora (15 tez-erkek, 6 tez-kadın) tezi çalışan araştırmacı sayılarının ise çoğunlukla erkek araştırmacılardan oluştuğu görülmüştür. Bu durumun, kadın araştırmacıların lisansüstü eğitimi ve Türk müziği bestecileri ile ilgili araştırma konularını, erkek araştırmacılara göre daha az tercih etmesinden kaynaklandığı düşünülebilir. Özellikle doktora programında, erkek ve kadın araştırmacı sayıları arasında fark, kadınların lisansüstü eğitimde yüksek lisans yeterli görmesine bağlanabilir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili lisansüstü tezler üniversiteler açısından incelendiğinde, yüksek lisans

tezinin en çok yapıldığı üniversitenin İstanbul Teknik Üniversitesi (50 tez) olduğu görülmüştür. Bu sayıyı Haliç (28 tez) ve Marmara Üniversitesi takip (13 tez) etmektedir. Necmettin Erbakan Üniversitesi’nde ise hiç (0 tez) yüksek lisans tezi yapılmamıştır. Bu duruma göre, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili tez çalışması yapan araştırmacıların, yüksek lisans tezlerinde daha çok İstanbul Teknik Üniversitesi’ni tercih ettikleri ya da İstanbul Teknik Üniversitesi’nin, Klasik Türk müziği ve Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili tez çalışmalarına öncelik verdiği düşünülebilir. Ayrıca bu durum, İstanbul Teknik Üniversitesi’nin Türk müziği alanında ilk kurulan üniversite olmasına ve yüksek lisans eğitimine, diğer üniversitelere göre daha önce başlamasına ve lisansüstü tezleri yürütecek öğretim üyesi kadrolarının yeterli olmasına bağlanabilir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili en çok doktora tezi yapılmış üniversite, Ankara ve Gazi Üniversitesi’dir (5 tez). Daha sonra Marmara Üniversitesi (4 tez) gelmektedir. Selçuk, Dokuz Eylül, Ege ve Necmettin Erbakan Üniversitesi (1 tez) ise en az doktora tezinin yapıldığı üniversitelerdir. Diğer üniversitelerde doktora tezi hiç (0 tez) yapılmamıştır. Bu duruma göre, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili tez çalışma yapan araştırmacıların, doktora tezlerinde daha çok Ankara ve Gazi Üniversitesi’ni tercih ettikleri ya da Ankara ve Gazi Üniversitesi’nin, Klasik Türk müziği ve Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili tez çalışmalarına öncelik verdiği düşünülebilir. Bu durum, Ankara ve Gazi Üniversitesi’nin doktora eğitimine diğer üniversitelere göre daha önce başlamasına ve lisansüstü tezleri yürütecek öğretim üyesi kadrolarının yeterli olmasına bağlanabilir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili sanatta yeterlik tezlerinin en çok yapıldığı üniversite, İstanbul Teknik Üniversitesi’dir (5 tez) ve bunu Haliç ve Ege Üniversitesi (1 tez) takip etmektedir. Bu üniversiteler dışındaki diğer üniversitelerde, doktora tezi hiç (0 tez) yapılmamıştır. Bu duruma göre, Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili tez çalışma yapan araştırmacıların, sanatta yeterlik tezlerinde daha çok İstanbul Teknik Üniversitesi’ni tercih ettikleri ya da İstanbul Teknik Üniversitesi’nin, Klasik Türk müziği ve Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili tez çalışmalarına ağırlık verdiği düşünülebilir. Ayrıca bu durum, İstanbul Teknik Üniversitesi’nin Türk müziği alanında ilk kurulan üniversite olmasına ve sanatta yeterlik eğitimine, diğer üniversitelere göre daha önce başlamasına ve lisansüstü tezleri yürütecek öğretim üyesi kadrolarının yeterli olmasına bağlanabilir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili lisansüstü tezler enstitüler açısından incelendiğinde, tezlerin çoğunlukla sosyal bilimler enstitülerinde yapıldığı, bu tezleri sırasıyla en çok yüksek lisans (153 tez), doktora (15 tez) ve sanatta yeterlik (7 tez) tezlerinin oluşturduğu görülmüştür. Eğitim bilimleri enstitülerinde, tez sayılarının oldukça az ve birbirine yakın sayıda olduğu (2 yüksek lisans tezi, 3 doktora tezi); güzel sanatlar enstitülerinde ise, yüksek lisans (10 tez) tezlerinin doktora (3 tez) tezlerinden daha çok olduğu, sanatta yeterlik tezinin ise hiç (0 tez) yapılmamış olduğu görülmüştür. Bu durum müzik alanının, sosyal bilimler içinde değerlendirilen bir disiplin olduğunu göstermektedir. Türk müziği eğitimi alanında, İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuarı YÖK’e bağlı olarak ilk kurulan konservatuardır ve İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1985-1986 yılında Güzel Sanatlar Anasanat Dalı ve Musiki Sanat Dalı yüksek lisans programlarının açılmasıyla eğitim hayatına başlamıştır. Türk müziği bestecileri ile ilgili lisansüstü tezlerin, ilk olarak ve çoğunlukla bu üniversitenin sosyal bilimler enstitüsünde yapılmış olması, bu enstitünün ilk kurulan enstitü olmasına ve zamanla birlikte öğretim üyesi kadrolarının artmasına bağlanabilir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili lisansüstü tezler çalışma alanı açısından incelendiğinde, yüksek lisans tezlerinin çalışma alanlarının sırasıyla en çok eser analizi (76 tez), biyografi (29 tez) ve icra analizi (21 tez) olduğu görülmüştür. Doktora tezlerinin çalışma alanlarının ise, sırasıyla en çok transkripsiyon-inceleme (7 tez), eser analizi (4 tez) ve icra analizi (3 tez) olduğu tespit edilmiştir. Sanatta yeterlik tezlerinin ise, çalışma alanı bakımından en çok eser analizi (4 tez) alanında yapıldığı görülmüştür. Bu bilgilere göre, araştırmacılar yüksek lisans ve sanatta yeterlik tezlerinde çoğunlukla eser analizi çalışma alanını tercih ettikleri tespit edilmiştir. Bestecilerin ve icracıların kullanımlarıyla, makamların değişime uğradığı düşünüldüğünden araştırmacıların daha çok eser analizi çalışma alanına yönelmesi bu durumun bir sebebi olarak görülebilir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili lisansüstü tezler yıllara göre incelendiğinde, tezlerin yıllara göre dengeli bir dağılım göstermediği görülmüştür. Sırasıyla en çok 2014 yılında (15 tez), 2018 yılında (14 tez) ve 2015 yılında (12 tez) yüksek lisans tezi çalışılmış; genel anlamda ise tezlerde dengeli bir dağılım gözlenmemiştir. 2018 yılında tamamlanan yüksek lisans tezlerinde, 2016 ve 2017 yıllarına göre iki kat bir artış gözlenmiştir. Bu durum bu alanda çalışan araştırmacıların, Klasik Türk müziği bestecilerini önemli bir araştırma alanı olarak gördüğünü göstermektedir. Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili doktora tez çalışmaları pek tercih edilmemiş, en çok 2016 yılında (4 tez) tez; 2017-2018 yıllarında ise bu sayıda bir azalma olmuş ve sadece 1 tez çalışması yapılmıştır. Sanatta yeterlik tezlerinin yıllara göre dağılımına bakıldığında ise, özellikle son yıllarda hiç tercih

edilmediği görülmüştür. Bu veriler doğrultusunda, araştırmacıların araştırma yönelimlerinin doktora ve sanatta yeterlikten ziyade, çoğunlukla yüksek lisans tezlerine yönelik olduğu söylenebilir. Bu durum, araştırmacıların doktora ve sanatta yeterlik tezlerinde daha farklı konulara yönelmiş olabileceğini göstermektedir.

Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda;

Araştırmacılar (özellikle kadın araştırmacılar), alana katkı sağlaması açısından Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili sadece yüksek lisans değil, özellikle doktora olmak üzere sanatta yeterlik tez çalışmaları yapmaları hususunda bilinçlendirilerek teşvik edilmelidir. Yüksek lisans tezlerinde Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili çalışan araştırmacılar, bu alanda yapılacak bilimsel çalışmaların daha nitelikli olması düşüncesi ile doktora ve sanatta yeterlik tezlerinde de aynı alanda çalışmaları hususunda özellikle tez danışmanları tarafından yönlendirilmelidir.

Türkiye’de gün geçtikçe yeni üniversiteler kurulmakta, Türk müziği eğitimi veren konservatuvarların sayısı artmakta, dolayısı ile Türk müziği eğitimine önem verildiği görülmektedir. Var olan üniversiteler ve yeni açılan üniversitelerde, öğretim üyesi kadroları arttırılmalı ve öğretim üyeleri Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili öğrencileri bilinçlendirerek lisansüstü eğitime yönlendirmelidir.

Eğitim bilimleri ve güzel sanatlar enstitülerinin sayıları arttırılmalı, bu enstitülerde müzik ile ilgili lisansüstü programlar açılmalı, var olan programların sayısı arttırılmalıdır.

Çalışma alanında lisansüstü tezleri incelendiğinde, doktora ve sanatta yeterlik düzeyinde çok az sayıda çalışmanın olduğu tespit edilmiştir. Doktora ve sanatta yeterlik düzeyindeki tez çalışmalarında özellikle eser ve icra analizleri alanına öncelik ve ağırlık verilmelidir.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili özgün çalışmalar yapmanın, Türk müziğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Zaman içinde bilimsel araştırmaların imkânlarının arttığı düşüncesinden de yola çıkılarak, yeni araştırmalarla birlikte geçmiş araştırmalar günümüzde tekrar yapılmalı ve geçmiş ile günümüz karşılaştırılmalıdır.

Klasik Türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış çalışmalar, bestecilerin hayatlarını, yaşadıkları dönemin özelliklerini ve eserlerini tanıtmaları açısından önemlidir. Klasik Türk müziği bestecileri, başta Türk müzik kültürü olmak üzere, özellikle de Türk müziği eğitimi veren kurumlarda öğrenim gören lisans ve lisansüstü öğrenciler, araştırmacılar ve akademisyenler için de önemli bir husustur. Bu nedenle, Klasik Türk müziği bestecilerinin biyografi ve eserleri hakkında tamamlanmış lisansüstü tezler, kitap, ansiklopedi vb. yayınlar, görsel, işitsel kaynaklar incelenerek daha ayrıntılı bir şekilde bir araya getirilmeli ve tüm eğitim kurumlarına dağıtımı sağlanmalıdır.

Özellikle eser analizi ve icra analizi ile ilgili lisansüstü tez çalışmaları, bestecilerin makamlar üzerindeki etkilerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Ayrıca başta uzmanlık alanı olarak görülen doktora tez çalışmaları olmak üzere, yapılacak diğer çalışmalar sayesinde Türk müziği eğitimi veren kurumlarda görev yapan öğretim elemanları tarafından, eğitimde doğru kaynaklarla net bilgilerin verileceği düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Al, Umut. Türkiye’nin Bilimsel Yayın Politikası: Atıf Dizinlerine Dayalı Bibliyometrik Bir Yaklaşım. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 2008.
- Apaydın, Köksal. Türkiye’de Koro Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlere Bir Bakış. Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 4(8), 2014: 61-66.
- Arıca, Eylem. Türkiye’de Keman Pedagojisi Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İnceleme. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (32), 2017, 327-342.
- Benligiray, Serap. Türkiye’de İnsan Kaynakları Yönetimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler ve Bu Tezlerde İncelenen Temaların Analizi: 1983-2008 Dönemi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, (4), (2009): 167-197.
- Cebeci, Suat. Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, 1997.
- Çeşit, Canan. Türkiye’de Viyola Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. International Journal of Social Science, (38), (2015): 445-462.
- Ece, Ahmet Serkan. Çoksesli Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Lisansüstü Tez ve Yayınlar Antolojisi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (9), (2007): 148-164.

- Ertek Babaç, Ezgi ve Köse, Seval. Türkiye'de 2011-2018 Yılları Arasında Koro Alanında Yapılmış Olan Lisansüstü Tezlerin Bazı Parametreler Bakımından İncelenmesi. *Online Journal of Music Sciences*, (3), (2018): 32-55.
- Gençel Ataman, Özge. Ülkemizde Flüt ve Flüt Eğitimi Alanlarında Yapılan Lisansüstü Tezler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, (17), (2009): 341-352.
- Karasar, Niyazi. Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Lt. Şti., 1999.
- Karkın, Adnan. Metin. Müzik Bilimleri Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, (1), (2011): 143-149.
- Kurtaslan, Zafer. Türkiye'de Yaylı Çalgılarda Yay Teknikleri Üzerine Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi. *Fine Arts (NWSAFA)*, (13), (2018): 57-70.
- Ömür, Özlem ve Gültek, Buğra. Türkiye'de 2000-2010 Yılları Arasında Piyano Üzerine Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi. *e-Journal of New World Sciences Academy*, (6), (2011): 463-471.
- Öztutgan, Zülüf. Türkiye'de Gitar Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Analizi ve Değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Eğitim Fakültesi Dergisi*, (13), (2016): 684-708.
- Sonsel, Ömer Bilgehan. Türkiye'de Viyola Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (47), (2018): 340-359.
- Şengün, Nihal. Selahattin Pınar Eserlerinin Bilgisayar Destekli İstatistiksel Değerlendirmesi ve Makamsal Analizi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 2005.
- Şenyurt, Sümeyra ve Özer Özkan, Yeşim. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Alanında Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin Tematik ve Metodolojik Açından İncelenmesi. *Elementary Education Online*, (16), (2017): 628-653.
- Tebiş, Cansevil ve Okay, Hakan. Türkiye'de Müzik Sanatı ve Eğitiminde Keman ve Viyola Konulu Lisansüstü Tezlerin Konu ve Yöntem Olarak İncelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, (2), (2013): 11-20.
- Toptaş, Barış. Uluslararası Sanat Müziği Bestecileri Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalar. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Dergisi*, (31) (2013): 74-89.
- Varış, Yakup Alver. Türkiye'de Viyola Üzerine Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, (5), (2012): 1248-1260.
- Yazıcıoğlu, Yahşi ve Erdoğan, Samiye. SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Detay Yayıncılık, 2011.
- Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2013.
- Yıldırım Orhan, Şebnem ve Evren Tunca, Burcu. Türkiye'de Oda Müziği Alanında Yapılmış Yüksek Lisans, Doktora ve Sanatta Yeterlik Tezleri. *Folklor/Edebiyat*, (20), (2014): 207-219. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>: (Erişim Tarihi: 15. 01. 2018).

EXAMINATION OF THE POSTGRADUATE THESIS THAT MADE IN THE RELATED TO TURKISH CLASSICAL MUSIC COMPOSERS IN TURKEY

Banu GEBOLOĞLU

Abstract

In the this study, universities in Turkey, studied postgraduate thesis about the Turkish classical music composers were investigated. Purpose of the research; universities in Turkey made about Turkish classical music composers postgraduate the number of theses, academic degrees, author gender, work area, year of publication, determine universities and institutes so that guidance to researchers who will work in this area. In order to reach the postgraduate theses about the research subject, the thesis archive link on the web page of the Council of Higher Education was used. As a result of the research, a total of 193 theses were obtained with 165 master's degree, 21 PhD and 7 art proficiency thesis. According to the data obtained from the study, most of the postgraduate theses were found to have a masters degree. As a result of the study, it is thought that postgraduate thesis studies about Classical Turkish music composers should be carried out more than the current number. Particularly, postgraduate thesis studies on piece analysis and performance analysis are important in terms of determining the effects of composers on the tunes.

Keywords: Turkish Classical music, composer, postgraduate music thesis

: